

insp. dr Rafał Kochańczyk

Szkoła Policji w Katowicach

DOI: 10.5604/01.3001.0014.0783

Strategia zwalczania terroryzmu

Abstrakt

Historia cywilizacji to również historia aktów terrorystycznych. Tego typu zamachy dokonywane są z różnych motywów, takich jak polityczne, etniczne, religijne. Pewna zmiana filozofii zapobiegania terroryzmowi nastąpiła po zamachach, które zostały dokonane 11 września 2001 r. na terenie USA – w wymiarze globalnym oraz po 11 marca 2004 r., kiedy to w zamachu w Madrycie zginęło 191 osób – w wymiarze europejskim. Powyższe wydarzenia przyczyniły się do powstania nowego prawodawstwa międzynarodowego oraz powstania instytucji, które rozpoczęły koordynację działań w zakresie zapobiegania tego typu zjawiskom. Do chwili obecnej nie jest to prosty proces ze względu na wiele uwarunkowań, w tym chociażby ustalenie jednej wspólnej definicji odnoszącej się na przykład do form terroryzmu. Ataki terrorystyczne są zagrożeniami dynamicznymi, o wiele szybciej dostosowującymi się do rzeczywistości niż prawodawstwo – zwłaszcza na poziomie międzynarodowym. Tym bardziej istnieje konieczność stałej współpracy pomiędzy państwami w oparciu o przyjęte i zaakceptowane strategie zwalczania terroryzmu, które skutecznie pozwolą na zwalczanie tego zjawiska.

Słowa kluczowe: terroryzm, strategia, zapobieganie, międzynarodowa współpraca

Przyjęty: 03.02.2020; Zrecenzowany: 04.03.2020; Zatwierdzony: 13.03.2020

Counter Terrorism Strategy

Abstract

The history of civilization is also the history of terrorist acts. These types of attacks have been and are carried out for various motives, such as political, ethnic, and religious. A certain change in the philosophy of preventing terrorism took place after the attacks on September 11, 2001 in the US – on a global scale and after March 11, 2004, when 191 people died in the Madrid attack – on a European scale. These events have contributed to the creation of new international legislation and the establishment of institutions that have begun coordinating activities in the field of preventing such phenomena. To date, this is not a simple process due to many aspects, such as the establishment of one common definition referring, for example, to forms of terrorism.

Terrorist attacks are dynamic threats, with perpetrators adapting much faster to reality than legislation does – especially on an international level. For this reason, there is a need for constant cooperation between states based on adopted and accepted counter terrorism strategies, which will allow effective combating of this type of phenomena.

Keywords: terrorism, strategy, prevention, international cooperation

Received: 03.02.2020; Reviewed: 04.03.2020; Accepted: 13.03.2020

Стратегія протидії тероризму

Анотація

Історія цивілізації – це також історія терористичних актів. Ці види нападів здійснюються з різних мотивів, таких як, політичний, етнічний, релігійний. Певна зміна у філософії запобігання тероризму сталася після нападів, які відбулися 11 вересня 2001 р. в США – на глобальному рівні та після 11 березня 2004 р., коли в нападі на Мадрид загинуло 191 людей – на європейському рівні. Вищезазначені події сприяли створенню нового міжнародного законодавства та створенню інституцій, що розпочали координацію діяльності у сфері запобігання подібним явищам. На сьогодні це не простий процес з погляду на багато умов, включаючи встановлення одного загального визначення, що стосується, наприклад, форм тероризму. Терористичні акти – це динамічні загрози, які набагато швидше адаптуються до реальності, ніж законодавства – особливо на міжнародному рівні. Тим більше, існує необхідність у постійній співпраці між державами, що базується на прийнятих стратегіях боротьби з тероризмом, які дозволять ефективно боротися з цим явищем.

Ключові слова: тероризм, стратегія, запобігання, міжнародне співробітництво

Прийнятий: 03.02.2020; Рецензованої: 04.03.2020; Затверджений: 13.03.2020

Wprowadzenie

Terroryzm nie jest zjawiskiem, które pojawiło się w ostatnich latach. Akty terrorystyczne towarzyszą człowiekowi od wieków. Jednym z pierwszych udokumentowanych przykładów przeprowadzenia zamachu terrorystycznego było podpalenie w 356 r. p.n.e. przez

Herostratesa z Efezu świątyni Artemidy. Prawdopodobnym celem, jaki chciał odnieść ten ubogi szewc było uzyskanie sławy, rozgłosu [1, s. 120].

Przystępując do omówienia zagadnień związanych ze strategią zwalczania terroryzmu, należy zacząć do stwierdzenia, że punktem przełomowym – jeżeli można to tak ująć – w tym zakresie były zamachy dokonane 11 września 2000 r. na wybrane obiekty na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki. Skala terrorystycznego „przedsięwzięcia”, jak środki, jakie zostały użyte do realizacji celu zamachowców, nigdy wcześniej nie miały miejsca [2, s. 95]¹.

Niewątpliwym sukcesem w skali międzynarodowej, zarówno na poziomie Organizacji Narodów Zjednoczonych, jak i Unii Europejskiej, jaki został osiągnięty w ostatnich latach to wypracowanie wielu dokumentów – mimo różnic systemów prawnych, politycznych, społecznych – służących do skutecznego zapobiegania zamachom terrorystycznym.

Z uwagi na obszerność materii obejmującej strategię zapobiegania terroryzmu, w poniższym artykule ograniczono się do zasygnalizowania rozwiązań prawnych służących do przeciwdziałania tego typu zdarzeniom. Na potrzeby niniejszego materiału jako definicję strategii przyjęto myśl J.A.F. Stonera, który stwierdził, że pojęcie to można zdefiniować z co najmniej dwóch punktów, po pierwsze – co organizacja zamierza zrobić, po drugie – co organizacja rzeczywiście robi [3, s. 98–99]. Mając na uwadze drugi element powyższego spostrzeżenia, można stwierdzić, że każde państwo posiada stosowne prawne instrumenty (obejmujące prawodawstwo krajowe, czy też międzynarodowe) służące do zapobiegania lub zwalczania terroryzmu. Poruszając się w wymiarze formalnym, na potrzeby niniejszego artykułu zaprezentowane zostały wdrożone rozwiązania na trzech poziomach, to jest globalnym – Organizacja Narodów Zjednoczonych, regionalnym – Unia Europejska, krajowym – Polska.

1. Trudności ze zdefiniowaniem pojęcia terroryzm

Definicje terroryzmu możemy rozpatrywać z punktu widzenia wielu dziedzin np. psychologii, kryminologii, nauk o bezpieczeństwie, socjologii. Nie mniej przy uwzględnieniu interdyscyplinarnego charakteru tego pojęcia można wyróżnić wspólne obszary identyfikacyjne, do który zaliczamy: postrzeżenie tego zjawiska przez pryzmat działalności

1 W dniu 11.09.2000 r., terroryści wywodzący się z Al-Kaidy, po wcześniejszym uprowadzeniu rejsowych odrzutowych samolotów pasażerskich, dokonali zamachów, uderzając w budynki World Trade Center oraz Pentagonu – przyp. autora.

prawnie zabronionej, celu działania, które sprowadza się do wymuszenia oczekiwanego stanowiska, a także zaistniałe skutki w postaci np. przekazania informacji opinii publicznej, śmierć, chaos komunikacyjny itp.

Na przestrzeni lat podejmowano wiele prób opracowania uniwersalnej definicji pojęcia terroryzm. Jednak jak wskazuje literatura przedmiotu, z uwagi na wiele czynników wydaje się to niemożliwe, czego dowodem jest przeprowadzona przez A. Schmidta analiza, która objęła ponad 100 definicji z omawianego obszaru. Wypracowane wnioski pozwoliły wyżej wymienionemu badaczowi na wyodrębnienie następujących, powtarzających się elementów:

- przemoc, siła;
- polityczny charakter;
- strach, podkreślenie terroru;
- groźba;
- psychologiczne rezultaty i przewidywane reakcje;
- zróżnicowanie ofiara-cel;
- celowe planowanie, systematyczne, zorganizowane działanie;
- metody walki, strategie, taktyka;
- nienormalność, konflikt z przyjętymi regułami, brak humanitarnych ograniczeń;
- wymuszenie, zniewolenie, powodowanie uległości;
- aspekt rozgłosu, reklamy;
- przypadkowość, bezosobowość;
- cywile, osoby niezaangażowane w walkę – neutralni i stojący z boku, jako ofiary zastraszenia;
- podkreślenie niewinności ofiar;
- grupa, ruch, organizacja jako sprawca;
- symboliczny aspekt, demonstrowanie siły innym;
- nieobliczalność, nieprzewidywalność, niespodziewany akt przemocy;
- potajemny, ukryty charakter;
- niepowtarzalność, seryjność lub reklamowy charakter przemocy;
- aspekt kryminalny;
- żądania stawiane stronom trzecim [4, s. 58].

Na potrzeby tego artykułu definicja ograniczona zostanie jedynie do przedstawienia pochodzenia słowa *terror*, od którego wywodzi się terroryzm. Termin ten pochodzi z greckiego słowa *τρέω/treo* oznaczającego drżeć, bać się oraz łacińskiego *terror, -oris* – strach, trwoga, przerażenie [5, s. 12].

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, uprawnione jest dokonanie pewnego uproszczenia pojęciowego, polegającego na uznaniu terroryzmu jako wszelkich prób osiągnięcia efektu za pomocą środków generujących poczucie strachu.

Również zaprezentowanie jednolitych kryteriów, dzięki którym możemy dokonać podziału terroryzmu, jest bardzo trudne, na co wskazuje chociażby dość ogólny podział obejmujący:

- ideologię;
- cele zamachowców;
- obiekty ataków i teren działania;
- historyczne korzenie grup terrorystycznych [6, s. 190].

Inny podział według kryteriów zaproponował P. Lubiewski, który wskazał na następujące elementy:

- przestrzenne – pozwalające na identyfikowaniu terroryzmu globalnego, regionalnego, krajowego (lokalnego);
- terytorialne – gdzie możemy wyodrębnić terroryzm państwowy i międzynarodowy;
- podłoże światopoglądowe – w którym można wyodrębnić terroryzm separatystyczny, nacjonalistyczny, fundamentalistyczny, religijny i rasistowski;
- wymiar – dzięki któremu możliwy jest podział terroryzmu na lądowy, powietrzny, wodny, cyberterroryzm;
- zaangażowanie sił – grupowe (zespołowe), indywidualne;
- motywację działania – polityczna, kryminalna, patologiczna;
- stosowane środki;
- sposób zorganizowania;
- zasięg;
- właściwość obiektu, na który skierowane jest działanie terrorystów [3, s. 103–104].

Jak widać z powyższego zestawienia, terroryzm nie jest zjawiskiem jednorodnym, tym samym może przybierać wiele form. Do podstawowych kryteriów omawianego zjawiska, jakie możemy odnaleźć w literaturze, z pewnością zaliczymy miejsce działania, cel działania, stosowane metody, głoszone ideologie, formy konkretnych aktów terrorystycznych [7, s. 189].

2. Strategia zapobiegania terroryzmowi w skali globalnej

Dziś nie trzeba nikogo przekonywać, że terroryzm ma wymiar globalny czy to w sposób bezpośredni – ze względu na możliwość wyboru miejsca zamachu, czy też w sposób

pośredni poprzez udzielenie informacji o takim zdarzeniu we współczesnych środkach masowego przekazu o światowym zasięgu (np. Internet, media społecznościowe, itp.).

Najważniejszym podmiotem mającym wpływ na podejmowanie działań w zakresie walki z terroryzmem o wymiarze globalnym jest Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ). Na przestrzeni lat wydano wiele aktów prawnych odnoszących się do zapobiegania terroryzmowi, do których zaliczamy:

- Konwencję o zapobieganiu i karaniu sprawców przestępstw przeciwko osobom korzystającym z ochrony międzynarodowej, w tym przeciwko dyplomatom [8];
- Międzynarodową konwencję przeciwko braniu zakładników [9];
- Międzynarodową konwencję o zwalczaniu terrorystycznych ataków bombowych [10];
- Konwencję w sprawie zwalczania finansowania terroryzmu [11];
- Konwencję o zwalczaniu bezprawnego zawładnięcia statkami powietrznymi, Haga 1970 r. [12];
- Konwencję o zwalczaniu bezprawnych czynów skierowanych przeciwko bezpieczeństwu lotnictwa cywilnego, Montreal 1971 r. [13];
- Konwencję w sprawie przeciwdziałania bezprawnym czynom przeciwko bezpieczeństwu żeglugi morskiej, Rzym 1988 r. [14];
- Protokół w sprawie przeciwdziałania bezprawnym czynom przeciwko bezpieczeństwu stałych platform umieszczonych na szelfie kontynentalnym, Rzym 1988 r. [15].

Oczywiście aktów prawnych rangi międzynarodowej, regulujących omawianą tematykę jest o wiele więcej, jednak te stanowią punkt wyjścia do dalszych prac i ewaluacji rozwiązań w omawianej materii². W tym miejscu warto zwrócić uwagę na jeden drobny, aczkolwiek istotny element. Jedną z reguł strategicznego myślenia i działania jest stała ocena sytuacji w otaczającym świecie, diagnoza problemów i poszukiwanie rozwiązań [16, s. 58]. Stosując tę zasadę, warto podkreślić wkład służb dyplomatycznych w opracowywanie dokumentów z zakresu omawianego zagadnienia, które następnie weszły do międzynarodowego obiegu prawnego, mimo różnych systemów prawnych obowiązujących w państwach-sygnatariuszach. Należy wspomnieć, że większość rezolucji, deklaracji, zaleceń i podobnych aktów prawnych, właśnie między innymi ze względu na różnice systemów politycznych, nie mają charakteru prawnie wiążącego, nie mniej mogą stanowić źródło zobowiązań politycznych, a także nowych międzynarodowych norm prawnych.

2 Na szczęblu ONZ przyjęto 18 konwencji i protokołów ONZ dotyczących zapobiegania i zwalczania terroryzmu. Polska podpisała i ratyfikowała 14 – przyp. autora.

Jednym z sześciu głównych organów ONZ jest Rada Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (RB ONZ), która odpowiada za aktywność na rzecz bezpieczeństwa na świecie. Do kluczowych dokumentów regulujących działania antyterrorystyczne wydanych przez RB ONZ z pewnością należy Rezolucja 1373, która powstała w wyniku zamachów terrorystycznych dokonanych na terenie USA 11 września 2001 r. Przyjęta 28 września 2001 r. rezolucja dotyczy między innymi następujących kwestii:

- podjęcia działań przez państwa sygnatariuszy odpowiednich kroków prawnych w zakresie ograniczenia dostępu środków finansowych przez organizacje terrorystyczne;
- powstrzymania się państwa od organizowania, podżegania pomocy lub uczestnictwa w działaniach terrorystycznych lub wyrażenia zgody na organizowanie na jego terytorium wszelkiej działalności terrorystycznej;
- powstrzymania się przez państwa od udzielania w jakikolwiek formie wsparcia podmiotom lub osobom biorącym udział w atakach terrorystycznych, w tym unieemożliwienia rekrutacji członków grup terrorystycznych, jak i też eliminację dostaw broni dla terrorystów;
- odmowy udzielania schronienia osobom lub organizacjom, które finansują, planują, wspierają, dokonują zamachów terrorystycznych;
- wymiany informacji pomiędzy państwami w celu ostrzegania przed zamachami;
- zapobiegania przemieszczaniu się grup terrorystycznych poprzez skuteczne zabezpieczanie granic, kontrole graniczne, wydawanie dokumentów tożsamości, a także dokumentów podróży oraz wdrożenia rozwiązań zapobiegających fałszowaniu dokumentów tożsamości i podróży [17].

Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 8 września 2006 r. przyjęło Globalną Strategię Zwalczania Terroryzmu – UN Global Strategy to Combat Terrorism (GCTS). Strategia ta oparta jest na czterech następujących filarach:

- Filar I „Środki mające na celu zaradzenie warunkom sprzyjającym rozprzestrzenianiu się terroryzmu”;
- Filar II „Środki zapobiegania terroryzmowi i zwalczania go”;
- Filar III „Środki mające na celu budowanie zdolności państw do zapobiegania terroryzmowi i zwalczania go oraz do wzmocnienia roli systemu Narodów Zjednoczonych w tym zakresie”;
- Filar IV „Środki zapewniające poszanowanie praw człowieka dla wszystkich i praworządność jako podstawową podstawę walki z terroryzmem” [18].

W omawianej strategii znalazły się nowe inicjatywy służące poprawie działań zwalczania terroryzmu, polegające między innymi na:

- poprawie spójności i skuteczności dostarczania pomocy technicznej w zwalczaniu terroryzmu, aby wszystkie państwa mogły efektywnie odgrywać w niej swoją rolę;
- organizowaniu systemów pomocy dla ofiar terroryzmu i ich rodzin;
- przeciwdziałaniu zagrożeniu bioterroryzmem poprzez stworzenie jednolitej bazy danych zawierającej informacje na temat przypadków użycia środków biologicznych;
- zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego, organizacji regionalnych i subregionalnych do zwalczania terroryzmu oraz rozwijanie partnerstwa z sektorem prywatnym w celu zapobiegania atakom terrorystycznym;
- opracowaniu innowacyjnych środków przeciwdziałania rosnącemu zagrożeniu użycia Internetu przez terrorystów;
- modernizacji systemów kontroli granicznej i celnej oraz poprawa bezpieczeństwa dokumentów podróży, by zapobiegać przemieszczaniu się terrorystów i przenoszeniu nielegalnych materiałów;
- wzmocnieniu współpracy w dziedzinie zwalczania procedur prania brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu [19].

3. Strategia zapobiegania terroryzmowi w skali regionalnej na przykładzie Unii Europejskiej

Omawiając strategię zapobiegania terroryzmowi na obszarze Europy, na pierwszy plan jako główny podmiot walki z tego typu zdarzeniami wysuwa się Unia Europejska (UE). Trzeba zaznaczyć, że nie jest to łatwe zadanie, biorąc pod uwagę chociażby podział w samej UE na kraje korzystające z układu z Schengen, kraje będące w UE, ale niebędące w strefie Schengen, a także potrzebę uwzględnienia krajów, które nie są zrzeszone w UE.

Próby uregulowania międzynarodowych działań na rzecz walki z terroryzmem w Europie należy datować na 1977 r., kiedy to Rada Europy przyjęła Europejską konwencję o zwalczaniu terroryzmu [20]. W pierwszym artykule tego dokumentu wskazano, że sygnatariusze nie będą uznawać niżej wymienionych przestępstw za przestępstwa polityczne albo pozostające w związku z przestępstwem politycznym, a także za przestępstwo popełnione z pobudek politycznych:

- przestępstwa, których dotyczy Konwencja o zwalczaniu bezprawnego zawładnięcia statkami powietrznymi, sporządzona w Hadze 16 grudnia 1970 r;

- przestępstwa, których dotyczy Konwencja o zwalczaniu bezprawnych czynów skierowanych przeciwko bezpieczeństwu lotnictwa cywilnego, sporządzona w Montrealu 23 września 1971;
- poważne przestępstwa polegające na zamachu na życie, integralność fizyczną lub wolność osób korzystających z ochrony międzynarodowej, w tym przedstawicieli dyplomatycznych;
- przestępstwa polegające na uprowadzeniu, wzięciu zakładników albo na poważnym bezprawnym zatrzymaniu;
- przestępstwa polegające na użyciu bomby, granatu, rakiety, automatycznej broni palnej albo bomby w formie listu lub paczki, jeżeli ich użycie zagraża osobom;
- usiłowania popełnienia któregośkolwiek z określonych powyżej przestępstw albo współdziałania lub pomocnictwa osobie, która popełnia takie przestępstwo lub usiłuje je popełnić.

Do pozostałych dokumentów regulujących omawiane zagadnienie możemy zaliczyć:

- Konwencję o Europolu [21];
- Konwencję o zapobieganiu terroryzmowi [22];
- Protokół zmieniający Europejską Konwencję o zwalczaniu terroryzmu [23].

Zaangażowanie Unii Europejskiej w zwalczanie terroryzmu wzrosło po zamachu z 11 września 2001 r. oraz po zamachu madryckim z 11 marca 2004 r. Warto w tym miejscu również zwrócić uwagę na zmianę podejścia do problemu. Jeżeli w dokumencie z 1977 r. mowa jest o zwalczaniu terroryzmu, to w dokumencie Rady Europy z 2005 r. stosowane jest określenie zapobieganie terroryzmowi. Ideą tej konwencji jest zobowiązanie sygnatariuszy do podejmowania stosownych środków, zwłaszcza przez organy ścigania, a także w zakresie edukacji, kultury, informacji mediów. W proponowanym katalogu środków znalazły się np. wymiana informacji, wprowadzanie skutecznych, proporcjonalnych, odstrasających sankcji karnych, poprawa fizycznej ochrony osób i mienia, wzmocnienie procesu szkolenia i koordynacja zarządzania kryzysowego. Ważnym elementem w tych działaniach jest również podnoszenie świadomości społecznej, która przełoży się na odpowiednią wiedzę w zakresie zapobiegania przestępstwom o charakterze terrorystycznym i ich negatywnym skutkom [22, art. 3].

Na podstawie przyjętej przez Radę Europy strategii Unii Europejskiej w zakresie zapobiegania terroryzmowi, wskazane zostały cztery następujące kierunki działania;

1. Zapobieganie – w tym zakresie działania polegają na zwalczaniu radykalizacji postaw i werbowania terrorystów przez identyfikowanie metod, środków propagandy

i narzędzi wykorzystywanych przez terrorystów. Do zadań UE należy koordynacja polityk realizowanych w krajach członkowskich, a także określenie zasad dobrych praktyk oraz wymianę informacji.

2. Ochrona – ochrona obywateli i infrastruktury oraz zmniejszenie ich podatności na zamachy poprzez zabezpieczenie granic zewnętrznych, poprawę bezpieczeństwa transportu, chronienie celów strategicznych, zwiększenie zabezpieczeń infrastruktury krytycznej.
3. Ściganie – w tym priorytecie uwaga państw UE powinna skupiona być na osiągnięciu następujących celów: poprawa współpracy i wymiany informacji między policją i organami wymiaru sprawiedliwości, odcięciu terrorystów od środków wsparcia i łączności, zwalczaniu finansowania terroryzmu.
4. Reagowanie – ostatni kierunek strategii UE zorientowany jest na zapewnienie gotowości bezpośredniego reagowania i minimalizacji następstw zamachu terrorystycznego przez działanie polegające na rozwinięciu systemu unijnej koordynacji kryzysowej, opracowaniu narzędzi oceny ryzyka, wymienianiu się sprawdzonymi sposobami niesienia pomocy ofiarom terroryzmu [24].

W strukturach UE znajduje się wiele podmiotów realizujących politykę bezpieczeństwa w zakresie zapobiegania terroryzmowi, do których można zaliczyć na przykład:

- Centrum Analiz Wywiadowczych UE (EU Intelligence Analysis Centre – IntCen);
- Wysokiego Przedstawiciela UE do Spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy);
- Radę ds. Zagranicznych (Foreign Affairs Council – FAC);
- Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (Political and Security Committee – PSC);
- Grupę Roboczą UE ds. Terroryzmu – Kwestie Międzynarodowe (Working Party on Terrorism International Aspects – COTER);
- Grupę Roboczą ds. Zastosowania Szczególnych Środków w celu Zwalczania Terroryzmu (Working Party on implementation of Council Common Position);
- Grupę Roboczą ds. Terroryzmu (Working Party on Terrorism – WPT);
- Komitet ds. Przeglądu Listy wg rozporządzenia Rady UE 881/2002 dotyczącej Al-Kaidy i Talibów [25, s. 65].

W tym miejscu warto wspomnieć o jeszcze jednej z agencji Unii Europejskiej realizującej zadania związane z zapobieganiem terroryzmowi, a mianowicie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania EUROPOL. Organizacja ta w omawianym zakresie ma następujące kompetencje:

- zbieranie, przechowywanie, przetwarzanie i analizowanie informacji oraz prowadzenie wymiany informacji, także danych o charakterze operacyjnym;
- niezwłoczne powiadamianie państw członkowskich za pośrednictwem jednostek krajowych o wszelkich informacjach i powiązaniach między przestępstwami, które ich dotyczą;
- koordynowanie, organizowanie i prowadzenie działań procesowych i operacyjnych mających na celu wspieranie i wzmocnienie działań realizowanych przez właściwe organy państw członkowskich;
- dostarczanie państwom członkowskim informacji i zapewnianie wsparcia analitycznego w związku z ważnymi wydarzeniami międzynarodowymi;
- przygotowywanie ocen zagrożenia, analiz strategicznych i operacyjnych;
- wspieranie prowadzonych przez państwa członkowskie transgranicznych działań w zakresie wymiany informacji, transgranicznych operacji i postępowań przygotowawczych, a także wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych, między innymi dostarczając wsparcie operacyjne [26, art. 4].

4. Strategia zapobiegania terroryzmowi w Polsce

Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej zapewnienie bezpieczeństwa obywateli [27, art. 5] należy do jednych z podstawowych zadań państwa. Oczywiście powyższe poczucie bezpieczeństwa ma charakter wielowymiarowy, uwzględniający takie sfery życia codziennego, jak wolność osobistą, socjalną, ekonomiczną, ochronę dóbr materialnych przed przestępczością, w tym również przed terroryzmem [28, s. 90–91].

Do regulacji prawnych regulujących opisywaną tematykę z pewnością należy zaliczyć:

- Ustawę z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny [29];
- Ustawę z 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu [30];
- Ustawę z 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu [31];
- Ustawę z 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym [32];
- Ustawę z 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych [33];
- Strategię Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej [34];
- „Strategię Sprawne Państwo 2020” [35];
- „Narodowy Program Antyterrorystyczny na lata 2015–2019” [25].

W Polsce podstawową instytucją właściwą w sprawach ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i porządku konstytucyjnego w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw związanych z terroryzmem jest Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW). Kolejnym podmiotem realizującym zadania w omawianej tematyce jest Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB), które jest państwową jednostką budżetową podległą Prezesowi Rady Ministrów. Do jednych z nałożonych na ten podmiot obowiązków należy realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania, zapobiegania i likwidacji skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym.

Powtarzając przytoczoną już w tym artykule myśl J.A.F. Stonera, że strategią możemy nazwać również to, co organizacja rzeczywiście robi, przekładając na omawiane zagadnienie związane z zapobieganiem terroryzmowi, warto zaprezentować sytuację Polski w tym zakresie, która determinuje dalsze działania władz państwowych oraz innych podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa. Analizując sytuację wyjściową, to według opinii RCB, Polska nie jest pierwszoplanowym celem ataku dla terrorystów. Nie oznacza to, że takie niebezpieczeństwo nie istnieje. Szczególnie niebezpieczne mogą okazać się pojedyncze osoby lub małe grupki osób wykorzystujących metody terrorystyczne jako narzędzia do osiągnięcia własnych celów o podłożu politycznym, społecznym, ekonomicznym czy też religijnym. Tego typu ataki są realne, biorąc pod uwagę chociażby udział polskiego wojska w działaniach w Iraku, Afganistanie, a także w innych krajach oraz bliską kooperację polityczną z USA. W związku z tym trzeba liczyć się z ryzykiem ataku terrorystycznego wymierzonego w ludność czy też obiekty zlokalizowane zarówno w kraju, jak i też poza granicami. Według analizy RCB największe niebezpieczeństwo wystąpienia ataku terrorystycznego, w którym mogą ucierpieć polscy obywatele, może wystąpić poza granicami naszego kraju, gdzie obiektami potencjalnego ataku mogą stać się:

- skupiska ludzi – miejsca wyodrębnione z uwagi na przebywanie w nich dużej liczby ludzi, w szczególności obiekty sportowe, centra handlowe, imprezy skupiające dużą liczbę widzów;
- siedziby władz, urzędów, placówek dyplomatycznych oraz inne obiekty związane z działalnością instytucji państwowych i samorządowych;
- sektor przetwórstwa chemicznego – zakłady przemysłowe wykorzystujące w procesie produkcji niebezpieczne substancje chemiczne w dużej ilości;
- sektor energetyczny – elektrownie, elektrociepłownie oraz sieci przesyłowe;
- sektor paliwowo-gazowy – obiekty związane z wydobyciem, produkcją, przetwarzaniem, przechowywaniem bądź transportowaniem produktów ropopochodnych oraz gazu ziemnego;

- kultura, nauka, religia – obiekty kultury, miejsca pamięci, ośrodki kultu religijnego oraz placówki akademickie;
- obiekty wojskowe – jednostki, zakłady produkcji zbrojeniowej;
- infrastruktura transportowa – środki komunikacji, szlaki transportowe oraz ich infrastruktura;
- obiekty gospodarki wodnej – wodociągi, ujęcia i oczyszczalnie, zbiorniki retencyjne oraz zapory [36].

Strategia zapobiegania terroryzmowi uzależniona jest również od właściwie zdiagnozowanych zagrożeń. Taki indeks powstał na szczuble Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i obejmuje następujące incydenty o charakterze terrorystycznym [37]:

- zagrożające bezpieczeństwu Rzeczypospolitej Polskiej;
- związane z zagranicznymi przedstawicielstwami Rzeczypospolitej Polskiej i obywatelami RP poza jej terytorium;
- dotyczące zagrożeń występujących poza terytorium RP w rejonach konfliktów i kryzysów międzynarodowych, mających wpływ na jej bezpieczeństwo;
- związane z nielegalnym wytwarzaniem, posiadaniem i obrotem bronią palną, amunicją i materiałami lub urządzeniami wybuchowymi oraz bronią masowej zagłady na terytorium RP;
- z zakresu produkcji i obrotu towarami, technologiami i usługami podwójnego zastosowania;
- dotyczące zagrożeń dla struktur wojskowych;
- dotyczące przestępstw i wykroczeń związanych z naruszeniem przepisów celnych;
- dotyczące kontroli ruchu granicznego;
- związane z pobytem cudzoziemców na terytorium RP;
- dotyczące aktywności terrorystycznej w mediach i Internecie;
- związane z wprowadzeniem do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł;
- dotyczące zdarzeń o charakterze terrorystycznym związanych z uprowadzeniem i wzięciem zakładników;
- dotyczące działalności środowisk związanych lub popierających ideologie odwołujące się do przemocy;
- związane z ochroną osób, obiektów i urządzeń ochraniających przez Służbę Ochrony Państwa, Straż Marszałkowską lub Żandarmerię Wojskową oraz z działalnością polityczną;
- dotyczące zdarzeń o charakterze terrorystycznym na polskich obszarach morskich.

Polski system antyterrorystyczny składa się z następujących poziomów:

- strategiczny – w ramach, którego podejmowane są przez Prezesa Rady Ministrów i Radę Ministrów kluczowe działania o charakterze systemowym w zakresie ochrony antyterrorystycznej kraju;
- operacyjny – na tym poziomie realizowane są zadania służące koordynacji wymiany informacji między poszczególnymi służbami i instytucjami wchodzącymi w skład systemu antyterrorystycznego Rzeczypospolitej Polskiej, a także prowadzony jest monitoring i analiza zagrożeń o charakterze terrorystycznym. Funkcje koordynującą wszelkie przedsięwzięcia pełni Centrum Antyterrorystyczne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, natomiast w odniesieniu do zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym Rządowe Centrum Bezpieczeństwa;
- taktyczny – wykonywany przez poszczególne służby, organy i instytucje, w których zakresie właściwości pozostaje antyterrorystyczna ochrona kraju, do których zaliczamy między innymi Policję, Straż Graniczną, Państwową Straż Pożarną, Służbę Ochrony Państwa, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Wywiadu Wojskowego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Sztab Generalny Wojska Polskiego, Żandarmerię Wojskową, Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Krajową Administrację Finansową, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa [25].

Jak wcześniej wspomniano, podmiotem wiodącym w szeroko pojętym zapobieganiu terroryzmowi jest ABW, która realizuje nałożone na nią zadania za pomocą Centrum Antyterrorystycznego ABW (CAT ABW). Centrum to funkcjonuje w systemie całodobowym, przez siedem dni w tygodniu. Do podstawowych zadań centrum należy koordynacja wymiany informacji pomiędzy podmiotami wchodzącymi w skład systemu ochrony antyterrorystycznej poprzez:

- wspomaganie procesów decyzyjnych w przypadku realnego zagrożenia atakiem terrorystycznym;
- koordynację działań operacyjno-rozpoznawczych w zakresie zwalczania terroryzmu;
- wykonywanie czynności analityczno-informacyjnych;
- udział w opracowywaniu i nowelizacji procedur reagowania kryzysowego na wypadek ataku oraz sporządzanie algorytmów działań przed zamachem;
- monitoring radykalnych mediów;
- wspomaganie po ewentualnym zamachu terrorystycznym działań służb i instytucji uczestniczących w ochronie antyterrorystycznej Polski;
- współpraca zagraniczna.

Jak wielokrotnie podkreślano, aby skutecznie zapobiegać oraz zwalczać terroryzm, niezbędna jest współpraca międzynarodowa zarówno na płaszczyźnie dwustronnej, jak i wielostronnej. W tym zakresie CAT ABW od wielu lat działa na arenie międzynarodowej, czego dowodem jest przynależność do poniższych inicjatyw:

- międzynarodowej grupy antyterrorystycznej (ang. *Counter-Terrorist Group – CTG*),
- grupy roboczej UE ds. terroryzmu (ang. *Working Party on Terrorism – WPT*)
- Klub Berneński, który skupia służby wywiadu i bezpieczeństwa państw członkowskich UE oraz Norwegii i Szwajcarii;
- Komitet Specjalny NATO (AC/46);
- Konferencja Europy Środkowej (ang. *Middle Europe Conference – MEC*) [38].

Omawiając krajową strategię zapobiegania terroryzmowi, należy zaznaczyć, że 10 czerwca 2016 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o działaniach antyterrorystycznych. To pierwszy taki dokument, który w miarę kompleksowo reguluje zasady prowadzenia działań antyterrorystycznych oraz współpracę między podmiotami właściwymi w zakresie prowadzenia tego typu działań. Warto podkreślić, że w dokumencie tym rozróżniono działania antyterrorystyczne od działań kontrterrorystycznych [33]. Do tych pierwszych zaliczymy wszelkie działania organów publicznych opartych na podstawowych zasadach wywodzących się z zarządzania kryzysowego, a mianowicie zapobieganiu, przygotowaniu, reagowaniu oraz odtwarzaniu. Natomiast działania kontrterrorystyczne to wszelkie czynności podejmowane wobec sprawców, osób przygotowujących lub pomagających w dokonaniu przestępstwa o charakterze terrorystycznym³.

Ponadto ustawa określa działania antyterrorystyczne zapobiegające zdarzeniom o charakterze terrorystycznym, stopnie alarmowania w przypadku wystąpienia tego typu zagrożeń, a także działania na miejscu zdarzenia o charakterze terrorystycznym, w tym działania kontrterrorystyczne.

3 Według kodeksu karnego przestępstwem o charakterze terrorystycznym jest czyn zabroniony, popełniony w celu poważnego zastraszenia wielu osób, zmuszenia organu władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa albo organu organizacji międzynarodowej do podjęcia lub zaniechania określonych czynności, wywołania poważnych zakłóceń w ustroju lub gospodarce Rzeczypospolitej Polskiej, innego państwa lub organizacji międzynarodowej – a także groźba popełnienia takiego czynu, art. 115 § 20 ustawy z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny..., dz. cyt.

Podsumowanie

Terroryzm niewątpliwie jest zjawiskiem, które ma duży wpływ na destrukcję społeczeństwa.

Mówiąc o strategii zapobiegania terroryzmowi, należy wziąć pod uwagę, że zmienność metod wykorzystywanych przez zamachowców wymusza na rządzących przygotowanie stosownych instrumentów, które posłużą również do skutecznego zapobiegania i eliminowania tego typu zdarzeń.

Współczesny terroryzm cechuje się międzynarodowymi powiązaniem, tajnym finansowaniem, wykorzystywaniem nowoczesnych osiągnięć techniki, szerokim przekazem medialnym. Jeżeli przyjmiemy, że sam atak terrorystyczny stanowi niewielką część w całym procesie przygotowania, szkolenia, zdobywania broni, amunicji, itp., tym mocniej wybrzmiewają zadania odpowiednich władz, organizacji i instytucji zajmujących się zapobieganiem zjawiska terroryzmu, polegające na pozyskiwaniu, jak i analizowaniu i przekazywaniu informacji pomiędzy poszczególnymi państwami.

Wszystkie działania w zakresie zapobiegania terroryzmowi muszą mieć formalne podstawy prawne. Dotyczy to rozwiązań zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i krajowym. Wszelkiego rodzaju dokumenty, które ratyfikowane są przez poszczególne państwa mają za zadanie stworzenie odpowiednich warunków do efektywnego działania państw za pośrednictwem odpowiednich służb w zakresie skutecznej walki ze zdiagnozowanymi już obszarami, sprzyjającymi rozwojowi tego typu ataków.

Według analizy dokonanej przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, terytorium Polski jest bezpieczne pod względem potencjalnych zamachów terrorystycznych. Nie mniej, biorąc pod uwagę położenie geopolityczne, jak i zaangażowanie polskich sił zbrojnych w działaniach stabilizacyjnych na świecie, wydaje się oczywistym, że do podstawowych obowiązków władz państwowych należy zapewnienie bezpieczeństwa obywateli poprzez wdrożenie odpowiednich działań zarówno o charakterze regulacji prawnych, jak i współpracy międzynarodowej w zakresie strategii zapobiegania terroryzmowi.

Bibliografia

- [1] Borkowski R., *Konflikty współczesnego świata*, Wydawnictwa AGH, Kraków 2001.
- [2] Stoner J.A.F., Wankel Ch., *Kierowanie*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1996.
- [3] Lubiewski P., *Terroryzm a migracja. Zależności i skutki*, Wrocław 2018.

- [4] Wojciechowski S. *Terroryzm. Analiza pojęć*, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” 2009, nr 1/09.
- [5] Pawłowski J. (red.) *Walka z terroryzmem we współczesnym świecie*, „Informator Oddziału Współpracy ze Społeczeństwem” 2001, nr 13.
- [6] Zasieczna B. (red.), *Encyklopedia terroryzmu*, Muza: Bellona, Warszawa 2004.
- [7] Brewer M., *Typologia terroryzmu* [w:] *Encyklopedia terroryzmu*, Muza: Bellona, Warszawa 2004.
- [8] Konwencja o zapobieganiu przestępstwom i karaniu sprawców przestępstw przeciwko osobom korzystającym z ochrony międzynarodowej, w tym przeciwko dyplomatom, sporządzona w Nowym Jorku 14 grudnia 1973 r. (Dz.U. z 1983 r. nr 37 poz. 168).
- [9] Międzynarodowa Konwencja przeciwko braniu zakładników, sporządzona w Nowym Jorku 8 grudnia 1979 r. (Dz.U. z 2000 r. nr 106 poz. 1123).
- [10] Międzynarodowa Konwencja o zwalczaniu terrorystycznych ataków bombowych, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 15 grudnia 1997 r. (Dz.U. z 2007 r. nr 66 poz. 438).
- [11] Międzynarodowa Konwencja o Zwalczaniu Finansowania Terroryzmu, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 9 grudnia 1999 r. (Dz.U. z 2004 r. nr 263 poz. 2620).
- [12] Konwencja o zwalczaniu bezprawnego zawładnięcia statkami powietrznymi, sporządzona w Hadze 16 grudnia 1970 r. (Dz.U. z 1972 r. nr 25 poz. 181).
- [13] Konwencja o zwalczaniu bezprawnych czynów skierowanych przeciwko bezpieczeństwu lotnictwa cywilnego, sporządzona w Montrealu 23 września 1971 r. (Dz.U. z 1976 r. nr 8 poz. 37).
- [14] Konwencja w sprawie przeciwdziałania bezprawnym czynom przeciwko bezpieczeństwu żeglugi morskiej, sporządzona w Rzymie 10 marca 1988 r. (Dz.U. z 1994 r. nr 129 poz. 635).
- [15] Protokół w sprawie przeciwdziałania bezprawnym czynom przeciwko bezpieczeństwu stałych platform umieszczonych na szelfie kontynentalnym, sporządzony w Rzymie 10 marca 1988 r. (Dz.U. z 2002 r. nr 22 poz. 211).
- [16] Penc J., *Systemowe zarządzanie organizacją. Nowe zadania, funkcje i reguły gry*, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2007.
- [17] Resolution 1373(2001), [undocs.org/SRES/1373\(2001\)](http://undocs.org/SRES/1373(2001)) (dostęp: 21.01.2020).
- [18] The United Nations Global Counter-Terrorism Strategy, (A/RES/60/288) <http://www.un.org/terrorism/strategycounter-terroris.shtml#plan> (dostęp: 20.01.2020).

- [19] <https://unic.un.org.pl/terroryzm/strategia.php> (dostęp: 19.01.2020).
- [20] Europejska konwencja o zwalczaniu terroryzmu, sporządzona w Strasburgu 27 stycznia 1977 r. (Dz.U. z 1996 r. nr 117 poz. 557).
- [21] Konwencja sporządzona na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Policji (Konwencja o Europolu), sporządzona w Brukseli 26 lipca 1995 r. (Dz.U. z 2005 r. nr 29 poz. 243).
- [22] Konwencja Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzona w Warszawie 16 maja 2005 r. (Dz.U. z 2008 r. nr 161 poz. 998).
- [23] Ustawa z 1 lipca 2004 r. o ratyfikacji Protokołu zmieniającego do Europejskiej konwencji o zwalczaniu terroryzmu, sporządzonego w Strasburgu 15 maja 2003 r. (Dz.U. z 2004 r. nr 172 poz. 1803).
- [24] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:l33275&from=PL> (dostęp: 21.01.2020).
- [25] Uchwała Nr 252 Rady Ministrów z 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019” (MP z 2014 r. poz.1218).
- [26] Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW (Dz.Urz. UE L 135 z 24 maja 2016 r.).
- [27] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1997 Nr 78, poz. 483, z późn. zm.).
- [28] Wiśniewski B., *System bezpieczeństwa państwa. Konteksty teoretyczne i praktyczne*, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, Szczytno 2013.
- [29] Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 11 września 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks karny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1950, 2128).
- [30] Ustawa z 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1049, z 2018 r. poz. 650, 1075).
- [31] Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 22 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 27).
- [32] Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 5 lipca 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 1398).

- [33] Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 4 kwietnia 2019 r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o działaniach antyterrorystycznych* (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz.796).
- [34] <https://www.bbn.gov.pl/pl/prace-biura/publikacje/6880,Strategia-Bezpieczenstwa-Narodowego-RP.html> (dostęp: 20.01.2020 r.).
- [35] Uchwała Nr 17 Rady Ministrów z 12 lutego 2013 r. *w sprawie przyjęcia strategii „Sprawne Państwo 2020”* (MP z 2013 r. poz.136).
- [36] Ocena ryzyka na potrzeby zarządzania kryzysowego. Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2014, <https://rcb.gov.pl/wp-content/uploads/ocenaryzyka.pdf> (dostęp: 20.01.2020).
- [37] Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 22 lipca 2016 r. poz. 1092, Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 22 lipca 2016 r. *w sprawie katalogu incydentów o charakterze terrorystycznym* (Dz.U. z 2016 r. poz. 1092, z późn. zm.).
- [38] Makarski A., *Centrum Antyterrorystyczne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Genez, zasady działania oraz doświadczenia po pierwszym roku funkcjonowania „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego”* 2010, nr 2(2).

insp. dr Rafał Kochańczyk – służbę w Policji rozpoczął w 1993 r. w Komisariacie II Policji w Gliwicach. Od 2003 r. zajmował następujące stanowiska kierownicze: Zastępcy Komendanta Komisariatu II Policji w Gliwicach, Komendanta Komisariatu Policji w Pyskowicach, Zastępcy Komendanta Miejskiego Policji w Gliwicach. Od 1 kwietnia 2012 r. pełnił służbę na terenie województwa świętokrzyskiego, najpierw jako Zastępca Komendanta Wojewódzkiego, a od 16 marca 2015 r. jako Komendant Wojewódzki Policji w Kielcach (do 1 lutego 2016 r.). 24 maja 2016 r. został mianowany na stanowisko Komendanta Szkoły Policji w Katowicach. Ukończył Uniwersytet Wrocławski, Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie, jak również studia podyplomowe w zakresie organizacji zarządzania, a także zarządzania kryzysowego.

ORCID: 0000-0002-1432-1927

insp. Rafał Kochańczyk, PhD – he began his service in the Police in 1993 at the Second Police Station in Gliwice. From 2003, he held the following managerial positions: Deputy Commander of the II Police Station in Gliwice, Commander of the Police Station in

Pyskowice, Deputy Commander of the City Police in Gliwice. From April 1, 2012, he served in the Świętokrzyskie Voivodship, first as the Deputy Provincial Commander, and from March 16, 2015 as the Provincial Commander of the Police in Kielce (until February 1, 2016). On May 24, 2016, he was appointed Chief of the Police School in Katowice. He graduated from the University of Wrocław, the Police Academy in Szczyt-
no, as well as post-graduate studies in the field of management organization and crisis management.